

CVJETNICA- NEDJELJA MUKE GOSPODNE

Uvod

Danas slavimo blagdan Cvjetnice. Cvjetnica je dobila ime po početnom slavlju, po cvijeću. To je naziv za Nedjelju Muke Gospodnje. Na dan Cvjetnice, masa 'malih' oduševljenih ljudi u Izraelu išla je za Isusom i pratila ga na njegovom putu iz Betanije u Jeruzalem. Nosili su maslinove grančice i klicali su mu: „*Hosana Sinu Davidovu*. Blagoslovjen koji dolazi u ime Gospodnje. Mi u procesiji, danas, ponavljamo gestu oduševljena naroda koji je pratio Gospodina, pri njegovom ulasku u Jeruzalem. Nosimo maslinove grančice, (dobijemo ih od prijatelja s mora) uz cvijeće procvjetalog voća našega kraja, pjevajući idemo za Isusom da mu izrazimo svoju privrženost i odanost. Grančicom koju smo nosili u procesiji, okitit ćemo raspelo ili svetu sliku u našoj kući. To će nam biti znak da ostanemo vjerni Kristu, sve do druge Cvjetnice. No, Cvjetnica ima dvojako značenje. Prvo, mnoštvo je Isusa slavilo kao pobjednika. Ali na *Veliki petak*, samo pet dana poslije, ta ista masa, raspaljena krivim optužbama Isusovih neprijatelja, vikala je „*Raspni ga, raspni ga!*“ Isus je dobro znao kako će se mnogi za samo nekoliko dana okrenuti protiv njega. Želimo li mu, doista i mi danas ostati vjerni? Jer do uskrsnog slavlja, moramo ići putem Isusovim, putem križa, a težeg puta nema. Prvi dio slavi Isusa s Cvijećem, a drugi dio s Trnjem. Tako nas Cvjetnica uvodi u tajnu Velikog petka. Stoga je u novijoj liturgiji ova nedjelja dobila ime – Nedjelja muke Gospodnje. Mi ljudi trebamo reći, kako su blagdani Cvjetnice i Velikog petka otvorena suprotnost opasnom stvaranju „slike“ o nekom čovjeku, kao i svakom nametnutom „planu.“ Cvjetnica i Veliki petak dokazuju kako *kriva* „slika“ koju *zli ljudi* stvore o nekom čovjeku, može toga čovjeka *odvesti u smrt*, kao i to da *sotonski* „planovi“ mogu uništiti i najvećeg *Pravednika*. To se obadvoje dogodilo Isusu!

Najava

„Cvjetnica“ je blagdan nade u nešto bolje – za sve ljude kojima se ne priznaje ljudsko dostojanstvo. „*Veliki petak*“ je blagdan pravedničke smrti koja se pretvara u *Uskrsnuće*. Takvu nadu u *bolje* treba ojačati *idealom* „ljubavi prema Blžnjemu.“ A „nadu s ljubavlju“ treba hraniti i zalijevati, baš kao i *cviće*, svaki dobromanjerni čovjek, jer „nada s ljubavlju“ kao i samo „dobro,“ šire od sebe svoj „cvjetni miris“ i svatko ih može udisati kao „čisti zrak.“

Tumačenje čitanja

Prvo čitanje (Iz 50, 4-7)

Prorok Izajia spada među proroke 8. stoljeća prije Krista. Rođen je u Jeruzalemu u bogatoj obitelji. (Neki čak misle da je bio iz kraljevske obitelji). Bio je vrlo visoko obrazovan i s kraljevima u bliskim odnosima. Izajia djeluje u Judeji u vrijeme četiriju judejskih kraljeva: Uzije, Jotama, Ahaza i Ezekije, između 740. i 701. god. pr. Kr. Za proroka Izaiju je Jahve, Bog onaj koji otvara budućnost. Jahve opunomoćuje proroka da pomoći njegove riječi razluči što je u narodu dobro, a što je zlo. Prema tome Jahvina riječ stvara zdrave temelje života i ubrzava povijesni tijek u pravcu dobra. Izajia je zapravo otvorio povijest Izraela prema budućnosti, stavljajući veliki događaj spasenja upravo na budućnost. On govori o novome spasiteljskom događaju. Taj događaj veže uz rođenje *Djeteta-Sina* koje će imati posebne značajke i karizme, koje prije njega nitko nije imao. Njegovi učinci nosit će pečat Božjega djela. Izajia uvijek naglašava važnost vjere koja kod njega nosi povijesnu dimenziju. Zato traži da Izrael, kralj i pojedinci trebaju svoje povjerenje staviti u Boga. No, kraljevi često nisu bili vjerni Bogu, pa ih je Izajia napuštao. Izajia spoznaje kao su i moćna carstva, kao asirsко i

egipatsko, u Božjoj ruci i kako on vodi i njihovu povijest. Po Izaiji treba graditi budućnost na *istini*, u koju treba *vjerovati* (osloniti se, pouzdati). Bez toga to bi za Izrael značilo vlastitu propast. Prorok Izaija ima četiri velika spjeva koji se nazivaju Pjesme o Sluzi Jahvinu (42, 1-4); (49, 1-6); (50, 4-7); (52, 13-15). Današnji je odlomak, u 1. čitanju, iz treće Pjesme. U njoj Izaija u dalekoj prošlosti naviješta muku i smrt Isusovu: „*Leđa podmetnuh onima što me udarahu, a obraze onima što mi bradu čupahu i lica svojega ne zaklonih od pogrda ni od pljuvanja. Gospodin Bog mi pomaže, zato se neću smesti...i znam da se neću postidjeti.*“ Iz Pjesama izlazi misao: budući Mesija – Patnik trpi, umire za druge za sav narod; svojom mukom, smrću i strpljivošću, Sluga se zauzima za čovjeka i njegove grijeha (52, 14-15); Bog jamči (osigurava) dobar uspjeh Sluzi (53, 11-12); Sluga spašava ljude da bi proslavio Boga. Sluga iz Izajjinih Pjesama je Isus Krist, koji ide kroz muku, smrt i križ do Uskrsa. Sve to Sluga Božji čini iz nepokolebljive ljubavi prema Bogu i ljudima. U Sluzi Isusu, danas u Crkvi, svaki kršćanin može prepoznati i svoj poziv, a to je trpljenje iz ljubavi, koje posvećuje onoga koji trpi (trpnika), a time, spašava druge i proslavlja Boga.

Psalam (Ps 22, 8-9. 17-20. 23-24)

Psalam 22 je Davidov s naslovom, „Patnje i nade pravednika.“ Kršćani ovaj Psalam 22 smatraju mesijanskim. Prorokuje Isusovu muku, ali i njegovu uskrsnu pobjedu: „*Opkolio me čopor pasa, rulje me zločinačke okružile. Probodoše mi ruke i noge, sve kosti svoje prebrojiti mogu...a za odjeću moju baciše kocku. Ali ti, Gospodine,..snago moja pohiti mi u pomoć.*“ Božji Sluga podnosi nezamislive patnje, ali ne ostavlja zato Boga. Krist je na križu veliki blagovjesnik: s križa svima obznanjuje tko je Bog, koliko Bog ljubi svijet, svakoga čovjeka: „*A sada, braći ču svojoj navješčivati ime twoje...*“ Ovi stihovi govore o Isusu našem bratu, a brata trebamo voljeti i paziti na njega. Takav je on brat, da je za nas i umjesto nas trpio. On nas poziva da u sebi oživimo, istinsko kršćansko bratstvo.

Drugo čitanje (Fil 2, 6-11)

Zajednica u Filipima bila je „miljenica“ apostola Pavla. Utemeljena je na njegovom 2. misijskom putovanju. To je prva kršćanska zajednica na evropskom tlu. Vrhunac Poslanice je potresni himan u čast Kristu. Kršćani su oni koje je Krist posvetio. Svetost je temeljna oznaka Boga i svih koji od njega imaju život. Moralna svetost je činjenica da nas je Bog prihvatio kao svoje. A moralna svetost proizlazi iz darova Duha danih osobno svakom pojedincu. Poslanica Filipljanima počinje s otajstvom druge božanske osobe prije njegova života u svijetu i ljudskome tijelu: „*Isus Krist, trajni lik Božji, „bio je kao Bog. Ali sam sebe „opljeni“ uzevši lik sluge, postavši ljudima sličan... ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu.*“ Kako je u isto vrijeme Isus i Bog i sluga, postoji **napetost** između Isusova dostojanstva i samoponiženja (kenosis = ispraznjenje kojim Isus „opljeni“ sam sebe). Krist, sasvim slobodno ulazi u ljudski način života. On se sam stavlja na raspolaganje, on se predaje, jer kao „sluga“ nema pravo na ljudsko dostojanstvo. I kada netko ima lik čovjeka, a kaže za sebe da je Bog, zaslužuje porugu, prijezir i smrt: „*Hoteći ugoditi svjetini, Pilat im pusti Barabu, a Isusa izbičeva i preda da se razapne*“ (Mk 15,15). Na to upućuju riječi „uzeo je lik sluge.“ Isusova poslušnost može značiti da ne ostvaruje sebe. Pa ipak, postoji „poslušnost“ koju shvaća samo **Iljubav**. Isusova poslušnost je, njegovo priklanjanje nama ljudima. Naša ljudska slabost je da mi sumnjamo iako nas Bog ljubi. Istodobno to je Očevo volja da nam pokaže svoju bezuvjetnu ljubav. Nema jasnijeg znaka Božje ljubavi nago što je križ. Isusova poslušnost zahtijeva svu hrabrost i veličinu za koju je čovjek uopće sposoban. Da bi uvjerio ljude, Božji Sin je na sebe uzeo lik sluge, „poniženja.“ Taj put Isus je izabrao svojevoljno sve „do smrti, smrti na križu.“ Nakon toga dolazi divljenje, „uzvišenje“ koje je Božje djelo. Bog ga je uzvisio u ime „Gospodin.“ Ono je „nad svakim imenom.“ U smrti Bogočovjeka leži tajna života za sva stvorenja. Sva stvorenja se Kristu klanjaju – njegovu čovještву.

Evangelje (15, 1-39)

Muka Gospodina našega Isusa Krista po Marku. Skraćeno čitanje.

Isus pred Pilatom

Odmah izjutra, glavari svećenički zajedno sa starješinama i pismoznancima – cijelo Vijeće-upriličili su vijećanje pa Isusa svezali, odveli i predali Pilatu. I upita ga Pilat: „Ti li si kralj židovski?“ On mu odgovori: „*Ti kažeš.*“ I glavari ga svećenički teško optuživahu. Pilat ga opet upita: „Ništa ne odgovaraš? Gle, koliko te optužuju.“ A Isus ništa više ne odgovori, te se Pilat čudio.

Baraba

O Blagdanu bi im pustio uznika koga bi zaiskali. A zajedno s pobunjenicima koji u pobuni počiniše umorstvo bijaše u okove bačen čovjek zvani Baraba. I uziđe svjetina te počne od Pilata iskati ono što im običavaše činiti. A on im odgovori: „Hoćete li da vam pustum kralja židovskoga?“ Znao je, doista, da ga glavari svećenički bijahu predali iz zavisti. Ali glavari svećenički podjare svjetinu da traži neka im radije pusti Barabu. Pilat ih opet upita: „Što dakle da učinim s ovim kojega zovete kraljem židovskim?“ A oni opet povikaše: *Raspni ga!*“ Reče im Pilat: „Ta što je zla učinio?“ Povikaše još jače: „*Raspni ga!*“ Hoteći ugoditi svjetini, Pilat im pusti Barabu, a Isusa izbičeva i preda *da se razapne*.

Isusa izruguju

Vojnici ga odvedu u unutarnost dvora, to jest u pretorij, pa sazovu cijelu četu i zaogrnu ga grimizom; spletu trnov vijenac i stave mu na glavu te ga stanu pozdravljati: „Zdravo kralju židovski!“ I udarahu ga trskom po glavi, pljuvahu po njemu i klanjahu mu se prigibajući koljena. A pošto ga izrugaše, svukoše mu grimiz i obukoše mu njegove haljine.

Isusov križni put i razapinjanje

I izvedu ga da ga razapnu. I prisile nekog prolaznika koji je dolazio s polja, Šimuna Cirenca, oca Aleksandrova i Rufova, da mu poneše križ. I dovuku ga na mjesto Golgotu, što znači Lubanjsko mjesto. I nudahu mu piti namirisana vina, ali on ne uze. Kad ga razapeše, razdijele među se haljine njegove bacivši za njih kocku – što će tko uzeti. A bijaše treća ura kad ga razapeše. Bijaše napisan i natpis o njegovoj krivici: „*Kralj židovski.*“ A zajedno s njim razapnu i dva razbojnika, jednoga njemu zdesna, drugoga slijeva.

Na Kalvariji

Prolaznici ga pogrdivali mašući glavama: „Ej, ti koji razvaljuješ Hram i sagradiš ga za tri dana, spasi sam sebe, *siđi s križa!*“ Slično i glavari svećenički s pismoznancima, rugajući se govorahu jedni drugima: „Druge je spasio, sebe ne može spasiti! Krist, kralj Izraelov! Neka sad siđe s križa da vidimo i povjerujemo!“ Vrijedahu ga i oni koji bijahu s njim raspeti.

Isusova smrt

A o šestoj uri tama nastala po svoj zemlji – sve od ure devete. O devetoj uri povika Isus iz glasa: „*Eloi, Eloi, lama sabah tani?*“ To znači: „*Bože moj. Bože moj, zašto si me ostavio?*“ Neki od nazočnih, čuvši to, govorahu: „Gle, Iliju zove.“ A jedan otrča, natopi sružvu octom, natakne na trsku i pruži mu piti govoreći: „Pustite da vidimo, hoće li doći Ilija da ga skine.“ *A Isus zavapi jakim glasom i izdahnu.* I zavjesa se hramska razdrije, odozgor do dolje. A kad satnik koji stajaše njemu nasuprot vidje da tako izdahnu, reče: „*Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!*“

Na blagdan Cvjetnice kršćani ulaze u crkvu u procesiji, slaveći tako Kristov ulazak u Jeruzalem. Cvjetnica je *liturgija cvijeća – palminih i maslinovih grančica – znak mira i radosti*. Isus ulazi u Jeruzalem, kako? Isus ne ulazi u Jeruzalem u bojnim kolima, niti na gizdavom, stasitom konju. On u Jeruzalem dolazi na *magarcu – mladom magaretu*, kako izvještava evanđelist Matej. Isusa nosi ta *smiješna životinja*, koja pokazuje njegovo shvaćanje moći. Za njega je moć: poniznost, služenje, blagost, a ne sila. „*Evo kralj ti tvoj dolazi, krotak, jašući na magarcu*“ (Iz 62,11). Ovo govori starozavjetni prorok Izaija. Narod se spontano

pridružuje Isusovoj povorci, puni su radosti, uz povike: „*Hosana Sine Davidov.*“ Isus dolazi u svoj grad kao *mironosac*. Evandelist Marko opisuje Isusa kao *Mesiju*, koji doživljava nerazumijevanje naroda. On nikoga ne želi ugroziti, dolazi samo dati: *mir, radost i ljubav*. Čovjek – 'mali' ljudi, vide u Isusu Otkupitelja i Spasitelja. Ali, vladajući slojevi, svih 'boja,' ne žele nikakve promjene, oni samo žele zadržati svoju vlast. A „sada dolazi netko“ tko upravo želi promjenu: želi promijeniti Zakone i u njih unijeti Božju ljubav, mir i sreću. Isusa ne žele oni koji imaju moć, vlast i novac. Oni ne žele izaći iz svojih grijeha, laži i zloga. Oni ga se žele 'riješit' – osuditi, uhititi i ubiti. Nažalost ne razumiju ga ni oni koje je ozdravio od raznih bolesti. Ne **razumiju** ga ni njegovi **učenici**, koliko god dugo bili u njegovu društvu. Tako blagdan Cvjetnice, dobiva dvojako značenje. Na jednoj strani narod koji slavi Isusa, prati ga s maslinovim grančicama mira i s pjesmom. A na drugoj, tuđinska vlast, udružena s pismoznancima, farizejima i svećenstvom, dakle sile zla. Ove sile zla su nažalost pobijedile. I samo pet dana poslije, ta ista masa, raspaljena krivim optužbama Isusovih neprijatelja, vikala je: „*Raspni ga, raspni ga!*“ Dakle, Cvijeće se brzo pretvara u Trnje, u Veliki petak, u smrt. Cvjetnica i Veliki petak dokazuju da „kriva slika“ koju zli ljudi stvore o nekom čovjeku *može toga čovjeka voditi u smrt*, kao i to da „sotonski planovi“ mogu uništiti i najvećeg *Pravednika*. To se obadvoje dogodilo Isusu. Eto, kako se čovjek, masa, brzo mijenja, ako nešto nije po njihovoj volji. No, Isus je mirno nastavio svoj put, bez obzira što je svjetina klicala i vikala. Njegov put je bio „zacrtan“ i od Oca određen i on ga je morao prijeći. Ljudska zloća je sigurno ubrzala Isusovu smrt. Ali vjernik u njoj otkriva Božji plan spasenja, kojim upravlja ljubav: „*Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne; nego da ima život vječni*“ (Iv 3,16). Isusov križ je *misterij!* Jedini odgovor na *misterij križa*, je Isusova predana *LJUBAV!*

Muka Gospodina našega Isusa Krista po Marku

1/ Zavjera protiv Isusa i pomazanje u Betaniji

Tek u Isusovoj muci i smrti Marko nam jasno govori tko je Isus, što on znači za zajednicu onih koji vjeruju u njega. Po Marku, muka započinje u kući Šimuna Gubavca. (On može biti Isusov ozdravljeni gubavac). Tu se pojavljuje žena, koja izražava velikodušnost, poštovanje, odanost, ljubav. Ona ga pomazuje skupocjenim uljem. Isus je *proročki* protumačio njezin čin kao samilosni *obred ukopa*. On će umrijeti u vremenu između: Priprave i Velikog blagdana, Pashe. Njegovo tijelo nitko neće pripraviti za ukop. Prisutni, a i učenici ne odobravaju ženin čin. Govore o skupom i bezrazložnom prosipanju miomirisa. Ali Isus govori ono što on jedini zna u danom trenutku. „...unaprijed mi pomaza tijelo za ukop.“ Evandelje ju neće zaboraviti.

2/ Judina izdaja

Učenik Juda izdaje Učitelja za novac. Što je to bilo u njegovoj duši? Sigurno nije bio samo novac. U njegovu dušu, u njegovo srce ušlo je zlo, Sotona, koja ga vodi u izdaju.

3/ Posljednja večera, Isusovi prijatelji

Imao je Isus i takvih prijatelja kojima je trebao samo poruku poslati i oni bi sve za njega učinili. Takav je bio ONAJ, u čijoj je kući Isus proslavio Svetu večeru. Tu se dogodio jedan od najvećih *misterija* Kristove ljubavi, po kojemu će on zauvijek ostati među nama, s nama i u nama. Dok su blagovali, Isus im reče, da će ga jedan od njih izdati. Na te riječi ostali su svi začuđeni, ali su se ipak pitali: „koji bi to mogao biti?“ Isus uze kruh, izreče blagoslov pa razlomi, dade im i reče: „*Uzmite, ovo je tijelo moje.*“ I uzme čašu, zahvali i dade im. Svi su iz nje pili. A on im reče: „*Ovo je krv moja, krv Saveza, koja se za mnoge prolijeva...*“ Zatim im reče da pije posljednju čašu, ovdje s njima. Nakon večere krenuli su prema Maslinskoj gori. Petar se „kleo“ da ga on nikada neće sablazniti. No, brzo će se pokazati suprotno. Zatajio je Učitelja tri puta još iste noći, ali je ubrzo shvatio svoju slabost i iskreno se pokajao, plačući.

4/ Smrtna borba u Getsemaniju

Isus je s učenicima došao u Getsemani. Kaže učenicima: „*Sjednite ovdje, dok se ne pomolim.*“ I povede sa sobom Petra, Jakova i Ivana. Bio je vrlo potresen te im reče: „*Duša mi je nasmrt žalosna! Ostanite ovdje i bdijte!*“ Otišao je dalje od njih pao ma koljena i molio se Ocu: „*Abba! Oče! Otkloni čašu ovu od mene! Ali ne što ja hoću, nego što hoćeš ti!*“ Kad se nakon molitve vratio učenicima, našao ih je pozaspale, pa reče Petru: „*Šimune, spavaš? Jedan sat nisi mogao probdjeti?*“ Bdijte i molite! Ponovo se Isus otišao moliti, a kad se vratio opet ih je našao pozaspale. Dode i treći put i reče im: „*Samo spavajte i počivajte! Gotovo je!... Evo, predaje se Sin Čovječji u ruke grešničke!*“ Juda im se upravo približavao.

5/ Uhićenje Isusa

Isus je uhićen i osuđen, zbog lažnih optužbi, lažnog svjedočenja, u ime Boga i pravde na smrt osuđen i ubijen. Najteže je kad vidi da ga je predao njegov učenik Juda, s lažnim poljupcem. Vojnici ga okruže i uhapse. Isus još reče: „*No, neka se ispune Pisma!*“ I svi ga ostave i pobjegnu. Krist ostaje uspravan na svom procesu, ostaje snaga: ne moli oprost, ne moli za život, podnosi sve boli, uvrede, sva poniženja i na kraju smrt. Umire za **Slobodu** svih ljudi, cijelogra čovječanstva. Isus umire na **križu**, ali ostaje kao uzor i kao onaj koji ponovo trpi u svojim najodabranijim nasljedovateljima.

6/ Isus pred Velikim vijećem

Isus je pred Velikim vijećem i čeka osudu. Glavari svećenički i cijelo Vijeće, tražili su svjedočanstvo protiv Isusa da bi ga mogli osuditi. Bilo je dosta lažnih svjedoka, ali ne i pravih. Tada ga Veliki svećenik upita: „*Ti li si Krist, Sin Blagoslovjenoga?*“ A Isus im reče: „**Ja jesam!** I gledat ćeete Sina Čovječjega gdje sjedi zdesna Sile i dolazi s oblacima nebeskim.“ On je Bog! Ove Isusove riječi bile su dovoljne velikom svećeniku da ga osudi na smrt.

7/ Petar se odriče Isusa

Petar je bio u dvoru velikog svećenika i sluškinja njegova ga je prepoznala i reče: „*I ti bijaše s Nazarećaninom, Isusom.*“ On zanijeka, ali čuje pijetla gdje se oglasi. I drugi su ga prepoznali, ali on zanijeka. Kada je čuo drugi puta pijetla, sjetio se riječi koje mu je Isus rekao: „*Prije nego se pijetao dvaput oglasi, triput ćeš me zatajiti.*“ Shvatio je svoj jad i gorko zaplakao.

8/ Isus pred Pilatom

Odmah ujutro, glavari svećenički i cijelo Vijeće, svezanog Isusa, odveli su Pilatu. Pilat je znao da su glavari svećenički Isusa predali iz zavisti. Pilat upita Isusa: „*Ti li si kralj židovski?*“ On mu odgovori: „*Ti kažeš.*“ Isus pred Pilatom više ništa nije rekao. Dostojanstveno je šutio.

9/ Baraba

Pilat se cjenka sa svjetinom, pa ih pita: „*Hoćete li da vam pustim kralja židovskoga?*“ Ili hoćete da vam radije pustim **Barabu**. (Baraba je bio zatvorenik, kriminalac). Svjetina je tražila da im pusti Barabu. A na upit: „*Što da učinim s ovim kojega zovete kraljem židovskim?*“ A oni povikaše, više puta: „*Raspni ga!*“ Pilat im pusti Barabu, a Isusa izbičeva i preda da se razapne.

10/ Isusa izruguju

Pilat *preda* Isusa da se razapne, predi ga vojnicima, koji su mogli činiti s njim što su htjeli. Spletu trnov vijenac i stave mu na glavu, ogrnu ga grimizom i stanu mu se rugati, klanjajući se, kao kralju židovskom. Uz to su ga pljuvali i udarali.

11/ Isusov križni put i razapinjanje

Isus je dobio veliki drveni križ, koji je morao nositi i donijeti do Golgote, do mjesta gdje će biti razapet. Kad ga razapeše, njegove haljine razdijele među sobom, bacivši za njih kocku. A bijaše treća ura kad ga razapeše. Iznad glave napisan je i natpis, koji mu je dao Pilat: „*Kralj židovski!*“ A zajedno s njim razapeli su i dva razbojnika, jednoga njemu zdesna, drugoga s lijeva. Jedan ga je vrijeđao, a drugoga je blagoslovio i odriješio od njegovih grijeha.

12/ Na kalvariji

Na Kalvariji, vojnici i masa su ga vrijeđali i pogrdjivali: „*Ej, ti, koji razvaljuješ Hram i sagradiš ga za tri dana, spasi sam sebe, siđi s križa!*“ Posebno su se rugali i govorili, glavari

svećenički i pismoznaci: „*Druge je spasio, sebe ne može spasiti!...Neka sad siđe s križa da vidimo i povjerujemo!*“

13/ Isusova smrt

O šestoj uri **tama** nastala po svoj zemlji. A o devetoj uri povika Isus iz svega glasa: „Eloi, Eloi, lama sabah tani?“ To znači: „*Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?*“ S ovim riječima „očaja“ iz Isusa progovara čovjek. Nakon ovoga vapaja, ISUS IZDAHNU! A rimski satnik koji je bio tamo i sve to pratilo, reče: „*Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!*“ Satnik je sigurno postao prvi Kristov sljedbenik ispod Križa.

14/ Isusov pogreb

Među svjetinom nedaleko pogubljenja, bile su i žene koje su Isusa pratile i „dvorile ga.“ Marija Magdalena i Marija, majka Jakova (mlađeg) i Josipa i Saloma i mnoge druge žene koje su ga pratile na putu u Jeruzalem. Uvečer, dođe Josip iz Arimateje (ugledan vijećnik, koji također iščekivaše kraljevstvo Božje), dođe k Pilatu i zatraži tijelo Isusovo. Pilat je darovao Josipu Isusovo mrtvo tijelo. Josip skine tijelo s križa, zavije ga u platno i položi u grob koji bijaše izdubljen u stijeni. Na grobna vrata dokotrlja veliki kamen i zatvori ih. A Marija Magdalena i Marija Josipova promatrале su gdje je Isus pokopan.

Evangelist Marko vrlo jednostavno piše Isusovu Muku i Smrt. Bitno mjesto zauzima rimski satnik, vojnik, koji u Isusu vidi Sina Božjega i komu povjerova. Mir ukopa, po Marku, uvodi nas, priprema, na ono jedinstveno iznenađenje Božje, na Uskrsnuće. Grob je dobro zatvoren. Kamen je dokotrljan. Kristova je sudbina zapečaćena. No, Bog ima svoja iznenađenja, kako za svoga Sina, tako i za nas ljude. Imao ih je onda, a ima i danas. S tom mišlju uđimo u Veliki tjedan i pustimo da nas obuzme sam misterij smrti i uskrsnuća Kristova.

Pitanja za razgovor

- Što je Cvjetnica i što blagdan Cvjetnica znači kršćanima?
- Kakvog Mesiju naviješta prorok Izaija u današnjem 1. čitanju?
- Koga Psalm 22 naviješta? „Pohiti mi Bože u pomoć.“
- Kako apostol Pavao govori o Isusu Filipljanima u 2. čitanju?
- Što znači Isus „opljeni sam sebe,“ uvezvi lik sluge?
- Što reći o muci Gospodina, našeg Isusa krista po Marku?
- Zašto Isus odlazi u Jeruzalem, iako zna što ga čeka: uhićenje, muka i smrt?
- Što se događa u kući Šimuna Gubavca u Betaniji?
- Na večeri pashe, što Isus čini i što govori svojim učenicima?
- Kako i što Isus moli od Oca na Maslinskoj gori?
- Zašto Juda predaje Isusa Velikom vijeću i svećenicima?
- Kako reagiraju učenici kada je Isus uhićen?
- Kako se ponaša Petar?
- Kakva je uloga Pilata u Isusovoj smrti?
- Kako se ponaša svjetina, a kako vojnici podno Isusova križa?
- Što svjedoči rimski časnik po Isusovoj smrti?
- Tko, kako i gdje je pokopao Isusa?
- Kakva je uloga žena u Isusovom životu, muci, smrti i uskrsnuću?

Molitva vjernika

- Gospodine Oče, tvoj je Sin nepravedno optužen i osuđen na smrt na križu: po njegovim zaslugama udijeli svojoj Crkvi milost odvažnog i ustrajnog naviještanja evangelja, molimo te!
- Gospodine Oče, tvoj je Sin izdan i napušten od svih: po njegovim patnjama budi blizu svima, koji nose teret samoće i zapostavljenosti, molimo te!

- Gospodin Oče, tvoj je Sin ponižen, izrugaran i odbačen: Po njegovim zaslugama daruj nam Duha mudrosti da se ne damo zavesti slavom svijeta, već vjerno idimo Kristovim putem prema slavi neba, molimo te!
- Gospodine Oče, tvoj je Sin umirući na križu oprostio svojim mučiteljima: po njegovim zaslugama podari nam snagu opštanjana, svima koji su nas povrijedili, molimo te!
- Gospodine Oče, tvoj je Sin Uskršnji Gospodin, pobjednik nad smrću: po njegovi zaslugama obraduj svjetlom uskršnjuća naše preminule sestre i braću, molimo te!

Oče nebeski, radi našega spasenja tvoj se Sin predao u smrt i učinio nas dostoјnjima tvoga smilovanja. Primi, molimo te, naše molitve i pomogni nam životom naslijedovati predanje tvoga Sina, koji živi i kraljuje u vijeće vjekova. Amen!

Zaključak

Stojimo pred tajnom križa, muke i smrti Isusove. To je najprije tajna ljudske nezahvalnosti, ljudske nepravde i zavisti, tajna grijeha čovjeka i čovječanstva, tajna zla. Isusa su izdali, osudili i ubili ljudi. Oko njega je masa puna mržnje, njegovi prijatelji i učenici u strahu su preplašeni i skriveni. Naizgled, Isus je bespomoćan pred tolikom silom zla i grijeha. Ali ne može se zaboraviti činjenica da je Isus govorio, da slobodno daje svoj život i da mu ga nitko ne oduzima. Isus je **slobodan** u svojoj **velikoj ljubavi**. On je slobodan i kad su mu ruke vezane, slobodan je i kada ga bičuju i trnjem krune, slobodan je u predanju i kad ga pribijaju na križ, te više ne može načiniti ni jedan pokret rukom ili nogom. Slobodan je od mržnje, od osvete, od ogorčenja. Slobodan je za ljubav i praštanje. Slobodan je i ostaje u ljubavi. Isus s križa prašta i ljubi. Ovo je stoga istinska pobjeda križa. Samo preko **Križa** Isusovog dolazimo od prave i trajna sreće, koju nam ne može nitko nikada oduzeti. I konačno samo po Raspetom Kristu dolazi se i do vječnoga spasenja. Da, u križu Kristovu naše je spasenje. Raspeti Krist žđa za spasenjem svih ljudi. Njegova ljubav sve obuhvaća i za sve trpi. Vjerljivo najviše trpi radi onih, koji tu ljubav odbijaju i preziru, jer prezrena ljubav uvijek najviše trpi! U Isusovoj smrti vjera uočava početak i izvor našega života. Zato mi danas na Cvjetnicu, križ kitimo cvijećem ili maslinovim grančicama. Dakle, priznajemo križ kao stablo novoga života. Slavljem Cvjetnice počinje slavlje Velikog tjedna. Mi želimo pozdraviti Isusa koji danas na nove načine ulazi u naše vrijeme. Želimo mu iskazati svoje divljenje za sve što je za nas učinio i čini. Prihvaćamo njegovo predanje kao hranu našega života. Kličimo mu „hosana“ kao zajednica, a ne kao 'masa', nego kao zajednica koja ga isповijeda Bogočovjekom i koja živi u isčekivanju njegova slavnoga dolaska kad će svaki jezik priznati: Isus Krist jest Gospodin!